

ÅRSBERETNING VEDKOMMENDE NORGES FISKERIER 1966 NR. 10

SELFANGSTEN 1966

FISKERIDIREKTØREN
BERGEN 1967

ÅRSBERETNING VEDKOMMENDE NORGES FISKERIER 1966 NR. 10

SELFANGSTEN 1966

FISKERIDIREKTØREN
BERGEN 1967

FORORD

Beretningen om selfangsten er i likhet med tidligere år utarbeidet på grunnlag av innklaringsoppgaver fra tollkontorene. Det er gjort nærmere rede for dette i «Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier» 1946, nr. 4.

I teksten er oppgitt tallene for 1966, mens tilsvarende tall for 1965 er angitt i parentes.

Fung. sekretær H. Jensen har utarbeidet beretningen.

Bergen, i august 1967.

Klaus Sunnanå

Per L. Mietle

INNHOLD

	Side
Forord	3
Selfangst:	
Innledning	7
Deltaking (tab. 1, 2 og 3)	7
Fangstmengde og verdi (tab. 4 og 5)	10
Fangsten på de forskjellige feltene (tab. 6 og 7):	
Newfoundland	14
Vestisen	14
Danmarksstredet	16
Nordisen	16
Østisen	16
Forlis (tab. 8)	18
Prisene	18
Ekspedisjoner (tab. 9)	19
Ekspert av selfangstprodukter (tab. 10)	20

SELFANGST

Innledning.

Den norske selfangsten i 1966 ga et samlet fangstresultat som må karakteriseres som meget godt — særlig når en tar antall turer og deltagende fartøyer i betraktning. Deltakelsen har i de senere år vært nedadgående, likeså antall turer til selfangstfeltene som i 1966 innskrenket seg til en tur pr. fartøy. Nedgangen i deltakelsen, forklares delvis ved enkelte selfangstfartøyers overgang til helårsfiske med kraftblokk og ringnot etter sild, lodde og makrell. I alt deltok i 1966 51 fartøyer i selfangsten mot 57 året før.

Det ble i 1966 fanget om lag 249 000 dyr mot om lag 140 000 i 1965. Gjennomsnittsfangsten i femårsperioden 1961—65 utgjorde om lag 209 000 dyr. Antall fangede dyr i 1966 fordelte seg slik etter art: Grønlandssel 188 952, klappmyss 59 751, storkobbe 8, snadd 30 og 3 isbjørn.

En vesentlig årsak til de gode fangstresultat i 1966 var gode vær- og isforhold på Newfoundlandfeltet. Fangsten der på i alt 170 454 dyr, som tilsvarer 68,5 % av den norske totalfangsten, viser klart hvilken stor betydning fangingen ved Newfoundland har for norsk selfangst. Den dominerende stilling blant feltene har Newfoundland-feltet hatt siden begynnelsen av 1950-årene.

Etter anmodning fra de kanadiske myndigheter avsto norske selfangere fra å drive fangst i Gulf of St. Lawrence også i 1966 sesongen.

Om de øvrige felt er å si at antall fangete dyr viste en mindre oppgang for Vestisens vedkommende, og resultatet kan karakteriseres som tilfredsstillende. Det samme kan en si om fangsten i Østisen, som økte med 70 % fra året før. Ingen fartøyer fanget i Nordisen i 1966.

Følgende summariske oversikt viser resultatet av årets selfangst sammenliknet med fangsten i 1965 og med gjennomsnittsfangsten i siste femårsperiode:

	1966	1965	Gj.snitt 1961—1965
Totalfangst, antall dyr	248 744	140 118	209 342
Fangst pr. tur, antall dyr	4 877	2 297	3 191
Innklaringsverdi, tusen kr.	32 363	22 923	23 607
Verdi pr. tur, tusen kr.	635	376	360

Deltaking (tab. 1, 2 og 3).

Som nevnt og som det framgår av tabell 1 deltok i 1966 i alt 51 (57)¹ farkoster i selfangsten. Hjelpeskippet i Vestisen er ikke med i disse tallene.

¹ Tallene i parentes er for 1965.

Tabell 1. *Deltakingen i selfangst 1960—66, for 1966 fordelt etter fartøyenes heimsted.*

Heimsted (fylke)	Antall fartøyer	Samlet tonnasje		Besetning i alt mann	Gjennomsnitt pr. fartøy	
		Brutto	Netto		Lengde- fot	Maskin- hk
Bergen	1	169	51	12	106,8	480
Møre og Romsdal	21	5 490	2 004	466	120,3	708
Nordland	2	194	56	29	75,9	260
Troms	24	5 293	1 921	448	103,7	607
Finnmark	3	377	140	40	88,6	293
I alt 1966	51	11 523	4 172	975	108,6	614
I alt 1965	57	12 589	4 352	1 120	106,5	574
— 1964	62	13 385	4 836	1 213	106,3	520
— 1963	61	12 220	4 412	1 163	103,2	474
— 1962	62	12 223	4 424	1 150	104,5	470
— 1961	58	11 692	4 342	1 135	104,7	464
— 1960	69	13 362	4 819	1 313	101,0	412

Av fartøyene hørte 1 hjemme i Finnmark, 24 i Troms, 2 i Nordland, 21 i Møre og Romsdal og 1 i Bergen. I forhold til 1965 sank deltakelsen fra Troms med 5 fartøyer og fra Møre og Romsdal med 1 fartøy, mens deltakelsen fra Finnmark, Nordland og Bergen var den samme som i 1965 — henholdsvis 3, 2 og 1 fartøy.

Samlet bruttotonnasje utgjorde 11 523 tonn, med et gjennomsnitt på 226 (221) bruttotonn pr. fartøy. Fartøyenes gjennomsnittsalder, beregnet fra opprinnelig byggeår, var 32 år. Tabell 2 viser fartøyene fordelt etter lengde og byggeår. Av tabellen framgår at 14 fartøyer eller 27,5% var bygget i tidsrommet 1910—19. Samtlige disse fartøyer har vært gjenstand for ombygging. Eldste fartøy som deltok i selfangsten ble bygget i 1885 og ombygget i 1950.

Selfangstfartøyenes gjennomsnittlige maskinstyrke var 614 (574) HK. Av det innkomne materiale framgår at størst maskinstyrke — 1 600 HK — hadde et fartøy som fanget ved Newfoundland, mens minste maskinstyrke — 120 HK — er oppgitt for 2 fartøyer som fanget i Østisen. I tabell 3 er fartøyene fordelt etter lengde og maskinstyrke.

975 (1 120) mann deltok i fangsten, det vil si gjennomsnittlig 19 (20) mann pr. fartøy. Besetningens størrelse varierte fra 8 til 36 mann.

Det ble ikke meldt om forlis under selfangsten 1966.

Tabell 2. *Fartøyer som har innklartert fangst i 1966, fordelt etter lengde og byggeår.*

Lengde fot	Byggeår:									I alt
	Før 1900	1900 —09	1910 —19	1920 —29	1930 —39	1940 —49	1950 —59	1960 —64	1965	
50— 59,9	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
60— 69,9	—	—	—	—	1	1	1	—	—	3
70— 79,9	1	—	1	1	—	1	2	—	—	6
80— 89,9	—	—	2	1	—	1	—	—	—	4
90— 99,9	—	2	1	—	1	3	1	—	—	8
100—109,9	1	—	9	1	—	2	—	—	—	13
110—119,9	—	—	1	—	—	—	1	—	1	3
120—129,9	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
130—139,9	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
140—149,9	—	—	—	—	—	2	—	1	—	3
150—159,9	—	—	—	—	—	4	—	—	—	4
160—169,9	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
170—179,9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
I alt	2	2	14	3	3	15	8	3	1	51

Tabell 3. *Fartøyer som har innklartert fangst i 1966, fordelt etter lengde og maskinens styrke.*

Lengde	Maskinens styrke (HK)							I alt
	100— 199	200— 299	300— 399	400— 499	500— 599	600— 699	700— og mer	
50— 59 fot	1	—	—	—	—	—	—	1
60— 69 »	1	1	1	—	—	—	—	3
70— 79 »	—	2	3	1	—	—	—	6
80— 89 »	1	1	2	—	—	—	—	4
90— 99 »	—	1	1	5	1	—	—	8
100—109 »	—	—	3	4	3	2	1	13
110—119 »	—	—	—	1	—	1	1	3
120—129 »	—	—	—	—	—	—	2	2
130—139 »	—	—	—	—	—	—	1	1
140—149 »	—	—	—	—	—	—	3	3
150—159 »	—	—	—	—	—	—	4	4
160—169 »	—	—	—	—	—	—	2	2
170—179 »	—	—	—	—	—	—	1	1
I alt	3	5	10	11	4	3	15	51

Tabell 4. Fangstmengde og fangstverdi 1936—66. For

	Antall turer	Grønlandssel			Klappmyss		
		I alt	Herav		I alt	Herav	
			Unger	Eldre dyr (1 år og eldre)		Unger	Eldre dyr (1 år og eldre)
		stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.
<i>Innkl. sted :</i>							
Ålesund	22	84 483	62 518	21 965	31 827	25 187	6 640
Tromsø	28	103 369	70 341	33 028	27 924	20 767	7 157
Hammerfest	1	1 100	100	1 000	—	—	—
<i>Heimsted :</i>							
Bergen	1	100	100	—	550	350	200
Møre og Romsdal	21	84 383	62 418	21 965	31 277	24 837	6 440
Nordland	2	1 803	1 800	3	2 170	1 720	450
Troms	24	100 702	68 192	32 510	23 930	17 667	6 263
Finnmark	3	1 964	449	1 515	1 824	1 380	444
<i>Innkl. mnd. :</i>							
April	22	32 431	28 465	3 966	33 395	27 940	5 455
Mai	29	156 521	104 494	52 027	26 356	18 014	8 342
I alt 1966	51	188 952	132 959	55 993	59 751	45 954	13 797
1965	60	97 765	63 701	34 064	41 161	29 757	11 404
1964	73	209 221	146 946	62 275	38 365	25 483	12 882
1963	63	166 361	114 571	51 790	27 978	22 052	5 926
1962	64	191 677	99 779	91 898	46 388	27 817	18 571
1961	67	142 339	122 193	20 146	73 395	43 791	29 604
1960	78	170 016	59 870	110 146	45 429	30 483	14 946
1959	77	256 971	183 958	73 013	37 131	25 777	11 354
1958	80	179 105	38 245	140 860	81 443	42 953	38 490
Gj.snitt 1961—64	67	177 399	120 872	56 527	46 532	29 786	16 746
—»— 1956—60	84	199 839	103 914	95 925	54 702	30 162	24 540
—»— 1951—55	100	193 590	103 180	90 410	79 313	39 974	39 339
—»— 1945—50	81	84 973	43 452	41 521	47 733	26 498	21 235
—»— 1936—40	92	72 779	56 511	16 268	43 834	21 277	22 557

Fangstmengde og verdi (tab. 4 og 5).

Tabell 5 viser at det i 1966 ble innklarert fangst fra 51 (61) fangsturer, herav 13 fra Newfoundland, 30 fra Vestisen, 6 fra Østisen og 2 fra kombinerte turer Vestisen—Østisen.

Samlet fangstutbytte utgjorde 248 744 (140 118) dyr. Gjennomsnittsresultatet for 10-års perioden 1957—66 var 227 597 dyr.

Den totale innklaringsverdi i 1966 var kr. 32 363 000 (22 923 000).

1966 fordelt etter innklaringssted, heimsted og måned.

Storkobbe	Hvalross	Snadd (Ringsel)	Isbjørn			Samlet antall av disse dyr	Samlet spekk- produksjon	Verdi av alle fangst- produkter	Verdi av sel- fangernes hå- kjerringfiske	Selfangernes samlete bruttoutbytte
			I alt	Herav						
				Levende	Døde					
stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	tonn	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
4	—	8	3	—	3	116 325	2 014	15 578	—	15 578
4	—	22	—	—	—	131 319	2 086	16 654	—	16 654
—	—	—	—	—	—	1 100	2	131	—	131
—	—	—	—	—	—	650	10	100	—	100
4	—	8	3	—	3	115 675	2 004	15 479	—	15 479
—	—	—	—	—	—	3 973	65	689	—	689
2	—	10	—	—	—	124 644	1 956	15 454	—	15 454
2	—	12	—	—	—	3 802	67	641	—	641
—	—	1	—	—	—	65 827	1 165	10 835	—	10 835
8	—	29	3	—	3	182 917	2 937	21 528	—	21 528
8	—	30	3	—	3	248 744	4 102	32 363	—	32 363
905	—	278	9	—	9	140 118	2 683	22 923	—	22 923
4 765	—	1 040	146	—	146	253 537	4 103	37 476	—	37 476
1 566	—	534	127	1	126	196 566	3 471	23 557	—	23 557
705	—	18	42	2	40	238 830	4 775	16 749	—	16 749
753	—	1 108	42	—	42	217 637	3 747	17 328	—	17 328
563	—	15	11	—	11	216 034	4 584	16 636	95	16 731
975	—	193	128	—	128	295 398	4 811	20 868	64	20 932
178	—	10	83	2	81	260 819	6 320	17 147	140	17 287
1 947	—	675	89	1	88	226 642	4 024	23 773	—	23 773
1 248	—	97	142	12	130	256 028	5 172	16 583	135	16 718
2 800	260	301	216	31	185	276 480	5 747	15 069	501	15 570
2 410	148	327	279	31	248	135 870	2 758	7 545	841	8 386
3 602	71	664	174	19	155	121 124	2 371	1 823	139	1 962

Innklaringsverdien er den nest høyeste som er oppnådd. Høyeste innklaringsverdi ble oppnådd i 1964 da verdien utgjorde kr. 37 476 000. Det ble det året fanget bortimot 255 000 dyr.

Størst verdimeslige utbytte, kr. 2 363 536, hadde et fartøy som fanget ved Newfoundland, mens minste utbytte, kr. 11 846 ble oppgitt for et fartøy som fanget i Vestisen.

Antall dyr i gjennomsnitt pr. fangsttur i 1966 var 4 877 (2 297). Ut-

Tabell 5. *Antall turer fordelt etter fangstverdiens størrelse 1958—1966.*

	Antall turer i alt	Herav med innklaringsverdi (i 1 000 kr.) pr. fangsttur på:													
		Inntil 10	10,1- 25,0	25,1- 50,0	50,1- 75,0	75,1- 100,0	100,1- 125,0	125,1- 150,0	150,1- 175,0	175,1- 200,0	200,1- 250,0	250,1- 300,0	300,1- 500,0	500,1- 1000,0	Over 1000
<i>Innklart :</i>															
Ålesund	22	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	9	4	6
Tromsø	28	—	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	6	2	6
Hammerfest	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
<i>Fangstfelt :</i>															
Newfoundland	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	12
Vestisen	30	—	1	—	2	2	1	—	—	—	1	3	15	5	—
Nordisen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Østisen	6	—	—	1	—	—	—	2	1	1	—	1	—	—	—
Vestisen/Østisen	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
I alt 1966	51		1	1	2	2	1	2	1	1	3	4	15	6	12
1965	61	—	—	3	2	2	1	3	1	1	5	8	22	12	1
1964 ¹	76	1	1	3	5	4	2	5	2	6	11	5	11	8	12
1963	63	—	2	3	2	11	3	4	2	3	6	6	7	6	8
1962	64	—	1	2	5	5	3	6	5	8	11	—	12	4	2
1961	67	—	4	2	7	3	1	2	6	1	7	6	23	4	1
1960	78	1	—	6	6	12	8	2	5	5	13	6	9	5	—
1959	77	3	1	7	9	14	7	5	3	5	3	1	7	8	4
1958	80	1	3	4	13	7	5	3	2	6	10	9	13	4	—

¹ Hver av 3 kombinerte turer (dvs. tur til både Vestisen og Østisen) er regnet som 2 turer, en til Vestisen og en til Østisen.

byttet var som vanlig størst for de fartøyer som fanget ved Newfoundland, gjennomsnittsutbyttet utgjorde der 13 112 (4 949) dyr pr. fangsttur.

Fangsten av grønlandssel utgjorde 188 952 (97 765) dyr — herav 132 959 unger og 55 993 eldre dyr. Økingen i fangstutbyttet sammenliknet med 1965 var på i alt 91 187 dyr, herav 69 258 unger og 21 929 eldre dyr. Fangstsesongen 1965 ga imidlertid på grunn av dårlige fangstforhold ved Newfoundland det nest dårlige fangstkvantum etter krigen, og gir helst et dårlig grunnlag for sammenlikning. Et bedre sammenlikningsgrunnlag gir femårsperioden 1961—65. Gjennomsnittsfangsten av grønlandssel utgjorde i denne periode 161 473 dyr, herav 109 438 unger og 52 035 eldre dyr. Som en vil se ligger 1966 fangsten av grønlandssel også over disse gjennomsnittstall.

Fangsten av klappmyss utgjorde 59 751 (41 161) dyr — herav 45 954 vårfødte unger (blueback) og 13 797 eldre dyr. Sett i relasjon til perioden 1961—65 da det ble fanget gjennomsnittlig 45 457 dyr, lå fangstresultatet

Tabell 6. *Selfangsten i 1966 fordelt på fangstfelt.*

	Fangstfelt				I alt
	Newfoundland	Vestisen	Nordisen	Østisen	
Antall innklareringer	13	32	—	8	51 ¹
I. Grønlandssel i alt stk.	150 677	26 024	—	12 251	188 962
1. Vårfødte unger:					
a. Hårfaste kvitunger »	105 151	20 946	—	1 050	127 147
b. Unger under og etter hårskiftet »	2 062	2 868	—	882	5 812
2. Eldre dyr (1 år og eldre) »	43 464	2 210	—	10 319	55 993
II. Klappmyss i alt »	19 770	39 976	—	5	59 751
1. Blueback (vårfødte unger). »	12 737	33 214	—	3	45 954
2. Eldre dyr (1 år og eldre) »	7 033	6 762	—	2	13 797
III. Storkobbe »	4	4	—	—	8
IV. Hvalross »	—	—	—	—	—
V. Snadd »	—	30	—	—	30
VI. Isbjørn i alt »	3	—	—	—	3
Herav:					
a. Levende »	—	—	—	—	—
b. Døde »	3	—	—	—	3
VII. Samlet antall av disse dyr »	170 454	66 034	—	12 256	248 744
VIII. Spekk tonn	2 582	1 360	—	160	4 102
IX. Innklaringsverdi, 1 000 kr.	19 291	12 115	—	957	32 363

¹ To fartøyer begynte turen i Vestisen og avsluttet den i Østisen. Hver av disse kombinerte turer er i denne summen regnet som én tur.

i 1966 over med 14 294 dyr. Antall vårfødte unger var 16 174 dyr høyere, mens det ble fanget 1 880 færre eldre dyr i 1966 enn gjennomsnittlig i nevnte femårsperiode.

Det ble i 1966 fanget 8 (905) storkobbe, 30 (278) snadd og 3 (9) isbjørn. Fangsten av disse dyr varierer sterkt fra år til år. Når det gjelder storkobbe må resultatet spesielt sees i sammenheng med sterkt prisfall på storkobbeskinn. Det kan nevnes at i 1937 utgjorde fangsten av storkobbe 6 780 dyr.

Spekkmengden utgjorde 4 102 (2 683) tonn til en anslått verdi av 3,8 mill. kroner.

Fangsten på de forskjellige felt (tab. 6 og 7).

Newfoundland. I selfangsten ved Newfoundland deltok i alt 13 fartøyer mot 14 fartøyer året før. De fangstregulerende bestemmelser som ble fastsatt ved kgl. res. av 19. februar 1965, var fortsatt gjeldende for sesongen 1966. Fangst var således tillatt fra 12. mars til 30. april. Som nevnt innledningsvis avsto norske selfangere fra å drive fangst i Gulf of St. Lawrence i 1966.

Vær- og isforhold var meget gunstige i 1966. En savner imidlertid detaljerte dagsrapporter om fangstforholdene ved Newfoundland da Fiskeridirektoratet ikke hadde observatører på feltet dette året.

De norske fartøyene hadde en gjennomsnittlig bruttostørrelse på 473 (490) tonn, og en totalbesetning på 403 (444) mann — gjennomsnittlig 31 (32) mann pr. fartøy. Turenes varighet var gjennomsnittlig 74 (75) dager, og den gjennomsnittlige innklaringsverdi kr. 1 484 000 (634 608) pr. fartøy.

Av totalfangsten på 170 454 (69 280) dyr, utgjorde grønlandssel 150 677 (67 157), — herav 107 211 (38 719) unger, og klappmyss 19 770 (2 117) — herav 12 737 (1 597) blueback.

Den totale innklaringsverdi for Newfoundlandfeltet utgjorde kr. 19 291 000 (8 884 000). Den gjennomsnittlige innklaringsverdi pr. fartøy var kr. 1 483 923 (634 571).

Vestisen. Avseilingsdatoen for fartøyer til feltet er bestemt ved kgl. res. av 9. juni 1961. Etter bestemmelsene er det ikke tillatt å gå fra Norge før 13. mars kl. 20 norsk tid. Fangst er tillatt fra 20. mars kl. 07 GMT til 5. mai kl. 24 GMT.

32 (38) fartøyer fanget i Vestisen. 2 av fartøyene fikk tidlig i sesongen maskinskade. Begge fartøyer ble gitt dispensasjon til å fange i Østisen og avsluttet etter endt reparasjon i Norge fangstsesongen på dette felt. Turene til disse 2 fartøyer er i tabell 7 behandlet som kombinerte turer. Deres fangst er i tabell 6 fordelt på Vestisen og Østisen.

Tabell 7. *Fartøyenes størrelse, turenes varighet, fangstverdi og mannskap i gjennomsnitt for hvert fangstfelt 1966. Totalgjennomsnitt 1958—65.*

Fangstfelt	Antall turer i alt	Gj.snitt pr. fartøy			Gj.snitt pr. tur		
		Mannskap	Tonnasje		Motor -HK	Varighet døgn	Innklaringsverdi 1 000 kr.
			Brutto	Netto			
Newfoundland .	13	31	473	176	1 246	74	1 484
Vestisen.....	30	17	159	56	445	45	389
Nordisen	—	—	—	—	—	—	—
Østisen	6	11	73	27	197	35	154
Vestisen/Østisen	2	13	80	26	300	52	237
I alt 1966	51	20	226	82	614	52	635
1965.....	61	20	221	82	574	57	376
1964.....	73	18	216	78	520	60	520
1963.....	63	19	200	72	474	66	374
1962.....	64	19	193	70	449	51	262
1961.....	67	18	188	68	425	48	258
1960.....	78	19	189	67	404	57	213
1959.....	77	18	187	68	382	59	271
1958.....	80	18	181	65	369	58	214

Fangstforholdene i 1966 var meget gode. I sin rapport uttaler A. Frøland ved Havforskningsinstituttet bl.a. om værforholdene: «Det var bare 1 dag med storm, nemlig 31. mars da det blåste nordlig storm i området på 73° nord, men bare de aller nordligste skuter fikk føling med den. Det var 5 dager med liten til stiv kuling, ellers varierte vindstyrken fra flau vind til frisk bris. Fremherskende vindretning var nordlig. Det var 6 dager med stille vær. Siktbarheten i sesongen var bra.»

Av rapporten går det ellers fram at gjennomsnittlig middagstemperatur for hele sesongen var -3°C og at isforholdene lignet på forholdene i 1965. En siterer fra rapporten: «Isforholdene i 1966 lignet på de i 1965, men med den forskjell at det i år ikke var grov polarbaks med vinterfrosset «sørpeis» som lå nordøst for, og på østsiden av Jan Mayen, og at der var åpent vann ved nordkysten av Island. Ved Jan Mayen lå isen like langt øst som i fjor. Den nyfrosne vinteris (sørpe-is) som lå nordøst av Jan Mayen var så tett at den var vanskelig å forsere, slik at skutene som hadde gått inn i isen lengst nord fikk vanskeligheter med å ta seg fram til den fangsten som pågikk i området øst for Jan Mayen i dagene 26. mars — 4. april.»

Fartøyene som deltok i Vestisen var på gjennomsnittlig 159 (148) bruttotonn, og hadde en besetning på gjennomsnittlig 17 (16) mann. Turene varte gjennomsnittlig 45 (51) døgn.

Samlet fangst i Vestisen var 66 034 (63 174) dyr. Gjennomsnittsfangsten pr. fartøy ble 2 064 dyr mot 1 662 dyr i 1965.

Av totalfangsten utgjorde grønlandssel 26 024, herav 23 814 unger. Av klappmyss ble fanget 39 976 dyr, herav 33 214 blueback.

Sammenliknet med 1965, økte fangsten av grønlandssel med 1 852 dyr og klappmyssfangsten med 984 dyr.

Den totale innklaringsverdi for Vestisen utgjorde kr. 12 115 000 (13 054 000). Et relativt tilfredsstillende fangstutbytte og fortsatt gode priser på selfangstproduktene ga et bra økonomisk utbytte av Vestisfangsten også i 1966. Den gjennomsnittlige innklaringsverdi pr. fartøy var kr. 378 594 (343 526).

Som hjelpeskip i Vestisen ble benyttet M/S «Norsel», Brødrene Jakobsens Rederi A/S, Tromsø.

Danmarkstredet. Ingen norske fartøyer fanget i Danmarkstredet i 1966.

Nordisen. Ingen norske fartøyer fanget i Nordisen i 1966. Som påpekt i publikasjonen «Selfangsten 1965», bestemmes deltakelsen av prisen på storkobbeskinn. Det sterke prisfall på disse skinn har medført at selfangerne ikke har funnet det lønnsomt å drive fangst i farvannene ved Svalbard i de senere år.

Østisen. Fangstregulerende bestemmelser for Østisen for sesongen 1966 ble gitt ved kgl. res. av 25. februar 1966. Fangstsesongen var ifølge bestemmelsene fra 1. mars kl. 07 GMT til 10. mai kl. 24 GMT, og deltakelsen ble begrenset til fartøyer på 100 br. reg.tonn eller derunder. Bare personer eller selskaper som har drevet selfangst tidligere i Østisen ble etter bestemmelsene gitt adgang til fangst på dette felt. For sesongen 1966 gjaldt dessuten at fartøyer som fanget i Vestisen ikke hadde adgang til også å fange i Østisen.

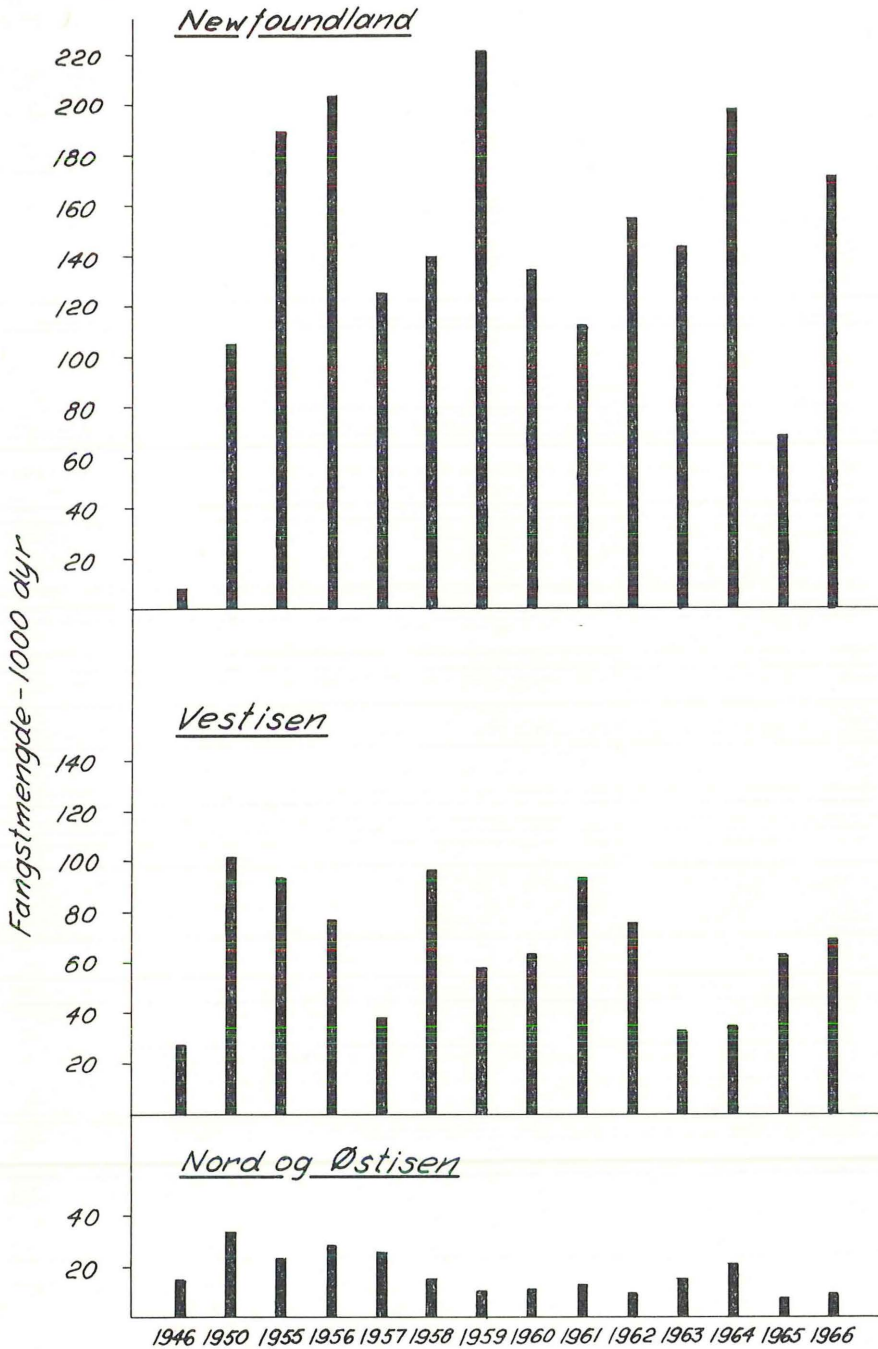
I alt deltok 8 norske fartøyer i Østisen. 2 av disse fartøyene startet i Vestisen, men ble som tidligere nevnt gitt dispensasjon til å fange også i Østisen på grunn av maskinskade.

Fartøyenes gjennomsnittsstørrelse var 74 (76) bruttotonn med en besetning på gjennomsnittlig 11 (12) mann.

En savner detaljerte opplysninger om fangstforholdene i Østisen i 1966, men etter hva det opplyses var forholdene stort sett gode.

I alt ble det fanget 12 256 (7 210) dyr. Gjennomsnittlig fangst i femårsperioden 1961—65 var 11 821. Årets resultat ligger således også noe

Fig. 1. Samlet fangst på de forskjellige felt i årene 1946—1966.

over gjennomsnittsfangsten i 1961—65, men atskillig under resultatet i 1964 da det ble fanget 16 591 dyr. Innklaringsverdien i 1966 utgjorde i alt kr. 957 000 (925 000), som ga et gjennomsnitt på kr. 119 625 (84 090) pr. fartøy. Fangsten av grønlandssel var 12 251 dyr, herav 1 932 unger og 10 319 eldre dyr. Fordelingen i 1965 var: 4 537 unger og 1 899 eldre dyr, tilsammen 6 436 grønlandssel. Klappmyssfangsten i Østisen er uvesentlig, og innskrenket seg i 1966 til 5 dyr — 3 blueback og 2 eldre dyr.

Forlis (tab. 8).

Det ble som nevnt ikke meldt om forlis under selfangsten i 1966. I tabellen er gitt en oversikt over totalforlis under selfangst siden 1936.

Tabell 8. *Forlis siden 1936.*

	Forliste		Antall fartøyer forlist i alt	Av disse var heimehørende i							Forlis i % av hele flåten
	Damp- fartøyer	Motor- fartøyer		Rogaland og Aust-Agder	Møre og Romsdal	Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark		
1966.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1965.....	—	1	1	—	1	—	—	—	—	1,7	
1964.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1963.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1962.....	—	2	2	—	1	—	—	1	—	3,3	
1961.....	—	1	1	—	1	—	—	—	—	1,8	
1961—65.....	—	4	4	—	3	—	—	1	—	1,3	
1956—60.....	—	7	7	—	—	—	—	7	—	2,1	
1951—55.....	—	8	8	—	4	—	—	3	1	2,3	
1945—50.....	1	6	7	—	2	1	—	4	—	2,3	
1936—40.....	6	21	27	1	9	—	1	15	1	7,9	

Prisene.

Fra prisoppsvinget fant sted i 1963, har prisene for pelskinn og garveskinn vært meget gode. En viss tendens til prismessig tilbakegang kunne imidlertid spores i 1966. Stykkprisen for beste sort hårfaste blågris gikk således ned fra kr. 100 i 1965 til kr. 75 i 1966, og beste sort voksen grønlandssel viste en prismessig tilbakegang på kr. 50 fra kr. 300 i 1965 til kr. 250 i 1966. Generelt må skinnprisene allikevel sies å ha vært meget gode. Kiloprisen på spekk steg med 2 øre pr. kilo fra året før — fra kr. 0,90 til kr. 0,92.

En gjengir nedenfor priser som en har fått oppgitt for fangstprodukter av beste sort:

Pelsskinn :

Whitecoats — hårfaste kvitunger, naturelle	kr.	100	pr. stk.
Whitecoats — hårfaste kvitunger, nesten naturelle	»	93	» »
Whitecoats — fargevare	»	85	» »
Blueback, naturelle	»	250	» »
Blueback, nesten naturelle	»	225	» »
Blueback, vanlige	»	200	» »
Blågris, hårfaste	»	75	» »
Voksen grønlandssel, hårfaste	»	60—110	» »
Hårfaste klappmyss, tunge og lette	»	250	» »
Gråsel, hårfaste naturelle	»	120—160	» »

Garveskinn :

Ikke hårfaste sadlers	»	40—60	» »
Lurv	»	45	» »

<i>Spekk</i>	»	0,92	pr. kg.
------------------------	---	------	---------

EKSPEDISJONER

Fra *overvintringsekspedisjoner*, supplert med opplysninger fra sysselmannen på Svalbard, har en fått melding om innklarerte fangster som en har anslått til en samlet verdi på ca. kr. 190 000. I dette beløp er tatt med fangster som er gjort av personalet ved værstasjonene på Hopen og Bjørnøya. Likeledes er tatt med fangst av isbjørn i Hornsund, ved Isfjord radio og andre steder.

I 1966 ble det innklarert fangster fra 14 *sommerekspedisjoner*, herav 13 turistturer — såkalte safarier. To fartøyer deltok i disse sommerekspedisjoner til farvannene omkring Svalbard. Sommerekspedisjonenes samlede fangst utgjorde 65 storkobbe, 113 snadd og 45 isbjørn. Innklaringsverdien er anslått til ca. kr. 29 000.

Fangst fra overvintrings- og sommerekspedisjoner er ikke tatt med i tabellene foran. I tabell 9 gjengis imidlertid en oversikt over fangst og anslått verdi for disse ekspedisjoner, utarbeidet ved Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt.

Tabell 9. *Ekspedisjoner 1966. — Fangstmengde og -verdi.*

	Antall eksp.	Antall fangere	Storkobbe	Snadd	Isbjørn	Spekk tonn	Verdi 1 000 kr.
<i>Overvintre :</i>							
Fangstekspedisjoner	1	2	0	15	19	0,1	16,0
Værstasjoner	3	—	3	7	87	2,0	86,5
Herav Hopen	1	4	3	7	82	2,0	84,0
Andre	—	—	7 ¹	—	..
<i>Sommerekspedisjoner :</i>							
Turistturer (Safarier)	13	..	61	23	44	2,3	20,0
Andre	1	..	4	90	1	0,2	9,0
I alt	68	135	158	6,6	215,5

¹ Ifølge oppgave fra Sysselmannen på Svalbard.

EKSPORT AV SELFANGSTPRODUKTER

Tabell 10 viser eksportverdien av en del selfangstprodukter for årene 1963—1966. Sammenliknet med 1965 viste eksporten av uberedte og beredte skinn i 1966 en øking på ca. 0,9 mill. kroner. Eksport-tallene i 1965 og 1966 var henholdsvis ca. 41,7 mill. kroner og 42,6 mill. kroner.

Eksporten av rå selolje viste fortsatt stigning. Mens verdien i 1965 utgjorde ca. 1,5 mill. kroner, var den i 1966 ca. 4 mill. kroner. Særlig var det sterk stigning i eksporten til Nederland.

Viktigste avtakerland av selfangstproduktene var framleis Vest-Tyskland og Frankrike. Eksporten til disse to land i 1966 beløp seg til henholdsvis 13,3 mill. kroner og 7,8 mill. kroner. I 1965 var eksporten henholdsvis 16,1 mill. kroner og 7,6 mill. kroner. Eksporten til Vest-Tyskland gikk ned med 2,8 mill. kr. fra 1965 til 1966, men nedgangen ble kompensert ved øking i eksporten til en del andre land.

En gjør oppmerksom på at eksporttallene for beredte skinn ikke bare omfatter skinn av norskfangete dyr, men også en del skinn av utenlandsk opprinnelse som er blitt beredt i Norge.

Tabell 10. Eksportverdien av noen selfangstprodukter fordelt på land 1962—1965.

	1963	1964	1965	1966
<i>Uberedte skinn av isbjørn, sel, kobbe, klappmyss etc.</i>				
I alt 1 000 kr.	16 160	14 816	13 772	13 987
<i>Herav til:</i>				
Danmark »	574	214	259	355
Italia »	12	—	—	—
Finland »	2 803	4 085	3 323	2 191
Øst-Tyskland »	168	218	221	3
Sverige »	977	1 608	604	1 870
Vest-Tyskland »	7 310	4 320	6 935	6 038
Østerrike »	12	—	—	27
Frankrike »	2 581	1 958	1 058	2 001
Nederland »	59	1 071	279	226
Storbritannia og Nord-Irland »	1 585	1 067	963	1 183
Canada »	—	—	—	—
Sambandsstatene »	29	233	84	89
Sveits »	42	42	32	—
Uspesifisert »	8	—	14	4
<i>Beredte pelskinn av sel, kobbe og klappmyss.¹</i>				
I alt 1 000 kr.	30 051	30 694	27 974	28 651
<i>Herav til:</i>				
Spania »	1 323	1 599	1 732	1 443
Finland »	84	305	155	496
Canada »	46	352	916	1 735
Italia »	2 512	1 785	963	1 187
Sveits »	3 375	2 279	1 968	1 908
Sverige »	705	1 846	1 089	988
Vest-Tyskland »	6 487	7 199	9 113	7 235
Østerrike »	1 901	1 708	1 279	1 712
Belgia og Luxemburg »	24	270	779	1 066
Danmark »	417	1 410	1 181	1 060
Frankrike »	10 730	9 573	6 389	5 656
Nederland »	913	1 019	876	875
Storbritannia og Nord-Irland »	107	305	94	299
Sambandsstatene »	1 260	832	1 214	1 271
Japan »	157	8	52	—
Uspesifisert »	10	206	174	1 720
<i>Rå selolje.</i>				
I alt »	1 685	875	1 540	3 994
<i>Herav til:</i>				
Vest-Tyskland »	1 019	812	77	—
Frankrike »	34	46	126	105
Nederland »	571	—	825	2 868
Uspesifisert »	61	17	512	1 021

Utarbeidet etter oppgaver fra Statistisk Sentralbyrå.

¹ En del skinn er av utenlandsk opprinnelse.

